

Wielka czy mała litera, zawsze dobrze wybieraj!

Materiał zawiera 3 ilustracje (fotografie, obrazy, rysunki),
1 film, 7 ćwiczeń, w tym 6 interaktywnych.

Wielka czy mała litera, zawsze dobrze wybieraj!

Litery

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Polecenie 1

Obejrzyj film i przypomnij sobie zasady pisowni wielkich i małych liter.
Na pewno przydadzą ci się w czasie zajęć.

Ćwiczenie 1

Przyporządkuj podane nazwy do odpowiednich grup. Wielką literą piszemy:

Imiona ludzi, zwierząt, bogów

Łokietek

Ren

Polak

Litwos

Łódź

Europejczyk

Azja

Gwatemala

Apollo

Indianin

Alpy

Ocean Spokojny

Wyżyna Krakowsko-
Częstochowska

Morze Północne

Ewa

Reks

Gopło

Krasicki

Saturn

Kaszub

Nazwiska, przezwiska, przydomki

Nazwy planet, kontynentów, krajów, miejscowości

Nazwy mieszkańców kontynentów, krajów, regionów,
ras

Nazwy oceanów, mórz, gór, rzek, jezior, nizin, wyżyn

Pamiętaj!

Jeśli geograficzna nazwa własna składa się z dwóch wyrazów:
rzeczownika z przymiotnikiem (np. Wyżyna Małopolska)
albo **rzeczownika z rzeczownikiem w dopełniaczu**
(np. Góra Kościuszki), to oba człony pisze się wielką literą.

Pisownia nazw geograficznych

Źródło: a. nn., domena publiczna.

Pamiętaj!

Jeśli natomiast geograficzną nazwę własną tworzy
rzeczownik z rzeczownikiem w mianowniku,
wtedy człon pierwszy (wyraz pospolity): góra, nizina,
półwysep, cieśnina, morze, jezioro, pustynia itp.,
piszemy małą literą, natomiast człon drugi – wielką,
np. pustynia Gobi, półwysep Hel.

Pisownia nazw geograficznych

Źródło: a. nn., domena publiczna.

Ćwiczenie 2

Pogrupuj podane nazwy.

Nazwy świąt

plac Zbawiciela

Wielkanoc

„Tygodnik Powszechny”

kościół Na Skałce

ulica Szewska

„Rzeczpospolita”

Dzień Dziecka

most Szczytnicki

Dzień Edukacji Narodowej

„Wiedza i Życie”

„Tajemnicza wyspa”

„Polityka”

park Nowowiejski

Caritas

Narodowy Bank Polski

Ministerstwo Spraw
Wewnętrznych

„Wehikuł czasu”

Nazwy ulic, placów, mostów, ogrodów, parków,
kościółów

Nazwy urzędów, instytucji i organizacji

Pierwszy wyraz w tytułach utworów literackich

Tytuły gazet i czasopism

Ćwiczenie 3

Odszukaj w dostępnych źródłach i zapisz poniżej po trzy przykłady nazw geograficznych.

Wybrane nazwy gór

Wybrane nazwy rzek

Wybrane nazwy jezior

Wybrane nazwy mórz

Wybrane nazwy półwyspów

Źródło: zpe.gov.pl, licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 4

Uzupełnij tabelę, wstawiając podane poniżej wyrazy w odpowiednie miejsca.

Państwo	Mieszkaniec	Mieszkanka	Przymiotnik
			włoski
Czechy			
	Meksykanin		
			austriacki
		Norweżka	
	Belg		
Finlandia			

Fin	Włoszka	Finka	Belgia	Austriak	norweski	Austria	Norweg
Czeszka	Austriaczka	meksykański	Belgijka	fiński	Czech	Meksyk	
belgijski	Norwegia	Włochy	czeski	Meksykanka	Włoch		

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 5

Uzupełnij tekst reguły ortograficznej.

Wielką literą zapisujemy nazwy i miast, np. Polska, Argentyna, Rzeszów, Berlin, a także nazwy mieszkańców i mieszanek , np. Polak, Rosjanin, Japonka, Nowozelandka.

Małą literą zapiszemy nazwy mieszkańców i mieszanek , np. szczecinianin, lublinianka, paryżanin, rzymianka. Podobnie piszemy utworzone od nazw państw i miast, np. chilijski, zambijska, wrocławski, gnieźnieńska.

Źródło: zpe.gov.pl, licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 6

Pogrupuj podane nazwy.

Nazwy świąt

Nazwy zwyczajów

Nazwy mieszkańców miast

Nazwy placów, parków, mostów

Tytuły czasopism

paryżanka

gdańszczanin

„Newsweek Polska”

„Żyjmy Dłużej”

sylwester

most Śląsko-Dąbrowski

plac Konstytucji

budapesztenka

Dzień Ojca

dożynki

andrzejki

walentynki

oczepiny

„Przegląd Sportowy”

Nowy Rok

Trzech Króli

Dzień Matki

„Dookoła Świata”

moskwianin

wrocławianka

zareczyny

most Grunwaldzki

Wielki Czwartek

plac Solny

park Zachodni